

สรุป Q & A

งานเสวนา 108 ภารกิจเลขานุการบริษัท

การแต่งตั้งเลขานุการบริษัท

1. เมื่อมีการแต่งตั้งเลขานุการบริษัทต้องมีการแจ้งหรือเปิดเผยข้อมูลให้สำนักงาน ก.ล.ต. หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ รวมทั้งต้องแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบในรายงานประจำปีและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นด้วยหรือไม่

ตอบ ร่างกฎหมายหลักทรัพย์ฯ กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทต้องจัดให้มีเลขานุการบริษัทภายใน 90 วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ มีผลใช้บังคับ โดยประธานกรรมการต้องแจ้งชื่อเลขานุการบริษัทต่อ ก.ล.ต. ภายใน 14 วันนับแต่วันที่จัดให้มีผู้รับผิดชอบในตำแหน่งดังกล่าว และต้องแจ้งสถานที่เก็บเอกสารเกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการบริษัทและการประชุมผู้ถือหุ้น ให้ ก.ล.ต. ทราบด้วย ส่วนการแจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนด อย่างไรก็ตาม ในระหว่างรอพรบ. ดังกล่าวประกาศใช้ บริษัทจดทะเบียนอาจเตรียมการให้คณะกรรมการทราบล่วงหน้าเพื่อดำเนินการสรรหาผู้ที่จะทำหน้าที่เลขานุการบริษัทก็ได้

2. กรณีที่ปัจจุบันมีตำแหน่งเลขานุการบริษัทที่ยังไม่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากคณะกรรมการ ทั้งๆ ที่คณะกรรมการทราบและยอมรับตั้งแต่ปี 2545 แล้ว หากภายหลังมีการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ คณะกรรมการสามารถให้สัตยาบันย้อนหลังได้หรือไม่ หรือต้องมีการพิจารณาแต่งตั้งใหม่

ตอบ ตามหลักการแล้ว คณะกรรมการบริษัทต้องจัดให้มีผู้ทำหน้าที่เลขานุการบริษัทในช่วง 90 วันหลังจากกฎหมายมีผลใช้บังคับ ดังนั้น หากบริษัทมีผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวแล้ว แต่ยังไม่ได้เสนอคณะกรรมการบริษัทอย่างเป็นทางการ ก็ต้องเสนอคณะกรรมการบริษัทภายใน 90 วันดังกล่าวด้วย โดยอาจเป็นการขอสัตยาบัน หรือพิจารณาอนุมัติก็ได้

โครงสร้างของเลขานุการบริษัท

3. ปัจจุบันบริษัทมีตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริษัท ซึ่งขึ้นตรงกับกรรมการผู้จัดการแต่ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับเลขานุการบริษัทตามนิยามของร่างพรบ.ที่กำลังจะนำมาใช้อยู่แล้ว จึงขอถามว่าโครงสร้างของเลขานุการบริษัทควรอยู่ที่ใด และควรขึ้นตรงกับคณะกรรมการบริษัทหรือไม่

ตอบ กฎหมายไม่ได้กำหนดว่าโครงสร้างของเลขานุการบริษัทควรอยู่ที่ใด บริษัทจดทะเบียนสามารถกำหนดได้เอง แต่เลขานุการบริษัทควรทำหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งต้องรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นด้วย ปัจจุบัน เลขานุการบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่ขึ้นตรงกับคณะกรรมการบริษัท อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจว่าเลขานุการบริษัทจะขึ้นอยู่กับใครขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างขององค์กรนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น บริษัทอาจกำหนด Reporting line ให้ขึ้นกับคณะกรรมการบริษัท แต่กำหนดว่าใครในคณะกรรมการที่จะเข้ามาดูแลอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจกันและกัน ไม่รวมอำนาจอยู่ที่ใดที่หนึ่ง

4. เลขานุการบริษัท และเลขานุการคณะกรรมการ(หรือกรรมการตรวจสอบ) ควรเป็นคนเดียวกันได้หรือไม่

ตอบ เลขานุการบริษัทและเลขานุการคณะกรรมการบริษัทอาจเป็นคนเดียวกันก็ได้ กฎหมายไม่ได้มีข้อกำหนดในส่วนนี้ อย่างไรก็ตาม กรรมการตรวจสอบไม่ควรทำหน้าที่เลขานุการบริษัทด้วย

5. บริษัทย่อยของบริษัทจดทะเบียนต้องแต่งตั้งเลขานุการบริษัทหรือไม่ และเลขานุการบริษัทย่อยต้องเป็นคนเดียวกับบริษัทแม่หรือไม่

ตอบ บริษัทย่อยของบริษัทจดทะเบียนไม่จำเป็นต้องมีเลขานุการบริษัท แต่หากบริษัทย่อยเป็นบริษัทจดทะเบียน ก็ต้องมีการแต่งตั้งเลขานุการบริษัทตามกฎหมายฉบับนี้ด้วย สำหรับประเด็นที่ว่า เลขานุการของบริษัทแม่และบริษัทย่อยจะเป็นบุคคลเดียวกันได้หรือไม่ นั้น มีประเด็นพิจารณาว่า กรณีที่บริษัทแม่และบริษัทย่อยเป็นบริษัทจดทะเบียนด้วยกันทั้งคู่ หากเลขานุการบริษัทเป็นบุคคลเดียวกัน อาจมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดสรรเวลาในการปฏิบัติงาน และการติดตามดูแลการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัท และมติผู้ถือหุ้น

6. ใครเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเลขานุการบริษัท หากมีการทำหน้าที่บกพร่องและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต้องแจ้งหน่วยงานใด

ตอบ สำนักงาน ก.ล.ต.เป็นผู้กำกับดูแลเลขานุการบริษัทให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งกฎหมายกำหนดบทลงโทษทั้งโทษปรับและโทษจำคุก (ในกรณีทุจริต) สำหรับเลขานุการบริษัทไว้ด้วย หากมีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง สำนักงาน ก.ล.ต. จะตรวจสอบข้อเท็จจริง และให้เลขานุการชี้แจงข้อกล่าวหา ก่อน หากไม่สามารถรับฟังได้ ก็จะดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

7. ตำแหน่งเลขานุการบริษัทสามารถจ้าง Outsource ได้หรือไม่

ตอบ กฎหมายไม่ได้ห้าม Outsource เลขานุการบริษัท อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลบริษัทต้องระบุผู้ที่ทำหน้าที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน รวมทั้งต้องแจ้งต่อสำนักงาน ก.ล.ต.ด้วย ทั้งนี้ การจ้างบุคคลภายนอกทำหน้าที่เลขานุการบริษัท มีข้อสังเกตว่า บุคคลภายนอกอาจไม่ทราบรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการภายในของบริษัท และการจ้างคนนอกมานั้นก็อาจมีความเสี่ยง เพราะปัจจุบันเลขานุการบริษัททำหน้าที่เกี่ยวข้องกับความลับของบริษัท ซึ่งอาจมีผลให้ข้อมูลสำคัญรั่วไหลได้

คุณสมบัติและขอบเขตของเลขานุการบริษัท

8. เลขานุการบริษัทควรมีคุณสมบัติอย่างไร และจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานด้านใดบ้าง

ตอบ กฎหมายไม่ได้ระบุคุณสมบัติของเลขานุการบริษัท แต่ในทางปฏิบัติเลขานุการบริษัทควรเป็นผู้ที่สามารถให้คำแนะนำด้านกฎหมายและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการได้ หากข้อมูลที่สำคัญมาเสนอกรรมการได้ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ที่หลากหลาย พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น ขยัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทั้งนี้ ในการคัดเลือกเลขานุการบริษัท บริษัทอาจกำหนดคุณสมบัติอื่นๆ ด้วย เช่น ผ่านการอบรมหลักสูตรเลขานุการบริษัท เป็นต้น

9. ขอบเขตหน้าที่ของเลขานุการบริษัท เป็นอย่างไร สามารถลงนามในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท/รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นได้หรือไม่หากได้รับมอบอำนาจให้ลงนามแทน

ตอบ กฎหมายกำหนดให้เลขานุการบริษัทมีหน้าที่จัดทำและจัดเก็บทะเบียนกรรมการ/หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ/รายงานการประชุมคณะกรรมการ/หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น/รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น/รายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการและผู้บริหาร ดังนั้น เลขานุการบริษัทจึงเป็นผู้ลงนามในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท/รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นในฐานะผู้จัดทำ อย่างไรก็ตาม ภาระกรรมการควรลงนามในรายงานการประชุมในฐานะผู้รับรองด้วย

การจัดอบรมหลังพรบ.หลักทรัพย์ฯประกาศใช้

10. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. IOD สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทยจะมีการผลักดันให้คณะกรรมการบริษัทเข้าอบรมทบทวนหน้าที่ของเลขานุการบริษัทเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบและดูแลค่าตอบแทนหรือไม่

ตอบ สำนักงาน ก.ล.ต. จะจัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแก้ไขร่าง พรบ.หลักทรัพย์ฯ ในครั้งนี้ ส่วนสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทยและตลาดหลักทรัพย์ฯ มีแผนที่จะจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง